

Hayatın 29 hassası

Abdullah Z.: “10. Sözde Zeylin İkinci Parçasının Birinci Makamında ‘hayatın yirmi dokuz hassası’ tabiri var. Bu ne demektir?”

Üstad Bedüzzaman Hazretleri, “Allah’ın rahmet eserlerine bir bak: Yer yüzünü, ölümünün ardından nasıl hayatlandırıyor! Şüphesiz O, ölümlere de böylece hayat verecektir. O, her şeye Kadirdir” (1) âyetinin bir tefsîri sadedinde Hayy ismini incelediği Otuzuncu Lem’a’nın Beşinci Nüktesinde hayatın ve mahiyetinin ne olduğunu yirmi dokuz maddede bildirir. Hayy ve Muhyî isimlerinin mühim bir tecellîsi olan hayatın yirmi dokuz önemli özelliğini özetle buraya alalım:

1-Hayat; bu kâinâtın en ehemmiyetli gâyesidir.

2-Hayat; bu kâinâtın en büyük netîcesidir.

3-Hayat; bu kâinâtın en parlak nûrudur.

4-Hayat; bu kâinâtın en latif ve en hoş özüdür, mayasıdır, hamurudur.

5-Hayat; bu kâinâtın gâyet süzölmüş bir çekirdeğidir.

6-Hayat; bu kâinâtın en mükemmel meyvesidir.

7-Hayat; bu kâinâtı olgunlaştıran en hârika mekanizmadır.

8-Hayat; bu kâinâtı güzelleştiren en güzel yüzdür.

9-Hayat; bu kâinâtın en güzel süsüdür.

10-Hayat; bu kâinâtın unsurlarını birleştiren bir sırdır.

11-Hayat; bu kâinâtın birim ve parçalarının birlik bağıdır.

12-Hayat; bu kâinâtın mükemmel oluşunun kaynağıdır.

13-Hayat; san’at ve mâhiyetçe bu kâinâtın en hârika bir rûh sahibi sırrıdır.

14-Hayat; bu kâinâtın; en küçük bir mahlûku, bir kâinât hükmüne getiren mucizeli bir hakîkatidir.

15-Hayat; bu kâinâtın özünü ve özetini her küçük mahlûkta toplayan bir kudret mucizesidir.

16-Hayat; en küçük bir mikro-parçayı en büyük bir kütle kadar büyük kılan, en küçük bir canlıyı bir âlem hükmüne getiren ve sevk ve idâre cihetinde kâinâtı bölünmesi ve ortaklığı kabul etmez bir bütün haline getiren fevkalâde hârika bir İlâhî sanattır.

17-Hayat; bu kâinâtın mâhiyetleri ve parçaları içinde Hayy ve Kayyûm olan Allah'ın varlığını, birliğini ve Allah'ın birlik tecellîlerini gösteren işâretlerin en parlağı, en keskini, en kesini ve en mükemmelidir.

18-Hayat; Allah'ın san'at eserlerinin hem en gizlisi, hem en görüneni; hem en kıymetlisi, hem en ucuzu; hem en nezîhi, hem en parlağı ve en mânâlısıdır.

19-Hayat; sâir varlıkları kendine hizmet ettiren nazlı, nâzik ve nezîh bir Rahmet cilvesidir.

20-Hayat; Allah'ın isimlerinin ve sıfatlarının gâyet geniş bir tecellî alanıdır.

21-Hayat; Rahmân, Rezzâk, Rahîm, Kerîm, Hakîm gibi çok isimlerin cilvelerini kendinde toplayan; rızık, hikmet, inâyet, rahmet gibi çok hakîkatleri kendine tâbi eden ve görmek, işitmek ve hissetmek gibi tüm duyguların kaynağı olan Allah'ın eşsiz bir hilkatidir.

22-Hayat; bu kâinâtın tasfiye ve temizlik yapan, terakkî veren ve nurlandıran büyük tezgâh makinesidir. Öyle ki, milyarlarca zerreye ve hücreye yuva olan her canlı vücut, o zerrelerin vazife yapmaları, yaratılış tâlimat ve emirlerini yerine getirmeleri ve böylece nurlanmaları için bir okul, bir kışla ve bir misâfirhane hükmündedir. Hayy ve Muhyî olan Cenab-ı Allah hayat makinesi vasıtasıyla, bu karanlıklı, fânî ve süflî olan dünya âlemini latifleştiriyor, ışıklandırıyor, bir nevî bekâ veriyor ve böylece bâkî bir âleme gitmeye hazırlıyor.

23-Hayat; iki yüzü, yani mülk ve melekût yüzleri, yani dış ve iç yüzleri parlak, kirsiz, noksansız ve ulvî olan, perdesiz, vasıtasız, doğrudan doğruya Allah'ın kudret elinden çıkan bir müstesnâ mahlûktur.

24-Hayat; altı îmân rüknüne birden bakan ve ispat eden bir yüksek hakîkattir.

25-Hayat; Allah'ın varlığını ve benzersiz ve ezelî hayatını gösteren bir yüksek burhandır.

26-Hayat; âhîret yurdunu ve âhîret yurdundaki bâkî hayatı tam bildiren bir büyük

delildir.

27-Hayat; meleklerin hayatlarından haber veren bir nûrânî hakîkattir.

28-Hayat; peygamberlerin hayatlarına, kitapların hayatı anlamlandırmalarına, Allah'ın kader ve kazâ ile hayatı yönlendirmesine pek kuvveli bakan ve bildiren bir mânevî göstergedir.

29-Hayat; bu kâinâtın en mühim bir İlâhî maksadı olan şükür, ibâdet, hamd ve muhabbeti netice veren bir büyük sırdır. (2)

Üstad Hazretleri hayatın bu yirmi dokuz hassasını ifâde ettikten sonra böyle yüksek meyveleri bulunan hayatın Allah'ın Hayy ve Muhyî isimleri için yüksek bir burhan teşkil ettiğini bildirmiş; hayatın gâyesini, "rahatça yaşamak, gafletle lezzetlenmek ve heveskârâne nimetlenmek" olarak görenlerin hayat nimetine, şuur hediyesine ve akıl ihsânına karşı dehşetli bir nankörlük içinde bulduklarını beyan etmiştir. (3)

Cenab-ı Hak cümlemize hayatı anlamayı ve hayat için Allah'a şükretmeyi nasip ve müyesser kılsın. Âmîn.

Dipnotlar:

(1) Rûm Sûresi: 50;

(2)Lem'alar, s. 510-512;

(3)A.g.e., s. 512